

ØKONOMISTYRELSEN

Servicebeskrivelse for Statens Koncern- betalinger/Offentligt Betalingsystem

Marts 2020

2020

Indhold

---

1. Indledning og beskrivelse af løsningen	3
1.1 Forretningsområdet	3
1.2 Kunder og brugere	4
1.3 Funktionalitet	5
2. Ansvarsdeling mellem parterne	6
3. Dataansvar	8
4. Servicemål og ydelsesbeskrivelse	9
4.1 Servicemål	9
4.2 Tilgængelighed	9
4.3 Driftsstatus	9
5. Nøglekontroller og tilhørende rapporter	10
5.1 Beskrivelse af nøglekontroller	10
6. Bruger- og rettighedsstyring	12
6.1 Beskrivelse af primære og sekundære brugere	12
6.2 Brugeradministration	12
6.3 Særlige adgange	13
6.4 Eksterne adgange	13
6.5 Leverandørstyring	13
6.6 Vejledninger, rolle/rettighedsbeskrivelser og blanketter	13
7. Forretningsnødplaner	14
7.1 Forretningsnødplaner	14
7.2 Lokale nødplaner	14
7.3 Driftsstatus	14

---

1. Indledning og beskrivelse af løsningen

Servicebeskrivelsen giver statslige og selvejende kunder samt kommuner, der anvender Statens Koncernbetalinger/Offentligt Betalingssystem, indsigt i, hvilke services og forpligtigelser der er gældende, ligesom der redegøres for ansvarsdelingen mellem kunden og Økonomistyrelsen.

Statens Koncernbetalinger (SKB) er et betalingsformidlingssystem, der håndterer statslige og statslige selvejende institutioners ind- og udbetalinger. Offentligt Betalingssystem (OBS) er benævnelsen for det samme betalingsformidlingssystem, når det benyttes af kommuner og regioner til afregning af visse mellemoffentlige betalinger.

SKB/OBS er ikke et it-system men en systematik og struktur for betalingsformidling, hvor ydelserne leveres af den private leverandør, som Økonomistyrelsen efter udbud har indgået kontrakt med om systemunderstøttede tjenesteydelser. Institutionerne får gennem kontrakten adgang til blandt andet leverandørens netbank og til bruger- og kontoadministration.

Økonomistyrelsen ejer således ikke SKB/OBS, men har gennem kontrakten sikret myndighederne adgang til de betalingsformidlingsydelser og -faciliteter, som de har behov for, ligesom Økonomistyrelsen har stillet de relevante krav, herunder til sikkerhed.

1.1 Forretningsområdet

Kontrakten om SKB/OBS er indgået mellem Økonomistyrelsen og leverandøren, p.t. Danske Bank. Der er ikke noget kontraktforhold mellem den enkelte institution og leverandøren. Økonomistyrelsen ejer alle konti i SKB og stiller kontraktens ydelser og faciliteter til rådighed for institutionerne, således at der oprettes et kontoforhold med tilhørende transaktionskonti til den enkelte institution.

Kontiene i SKB er knyttet til den statslige nummerstruktur, således at der kan indlæses filer med betalingerne fra banken i institutionernes økonomisystemer, hvorved automatisk bogføring og afstemning understøttes.

Økonomistyrelsen afholder udgifterne til udbuddet, mens institutionerne selv betaler for de ydelser, de aftager under kontrakten, ved direkte afregning i netbanken og til de priser, som Økonomistyrelsen har opnået ved udbuddet. Staten betaler dog for kommuners pligtmæssige brug, jf. afsnit 1.2.

1.2 Kunder og brugere

Kunderne er de offentlige institutioner (både selvejende og statsinstitutioner) samt kommuner og regioner, som skal bruge SKB/OBS. Der gælder forskellige vilkår for omfanget af anvendelsen. Anvendelsen er beskrevet i ”Bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen mv.” (BEK nr. 116 af 19/02/2018) – herefter regnskabsbekendtgørelsen og i lov om offentlige betalinger (LBK nr. 798 af 28/06/2007) med tilhørende bekendtgørelse om Offentligt Betalingssystem (BEK nr. 336 af 10/04/2007) for kommuner og regioner.

Uanset omfanget af anvendelsen er det den enkelte kunde, som udpeger sine brugere, altså hvilke medarbejdere og andre, som skal have adgang til kontiene i SKB/OBS, enten via netbanken eller ved brug af et debetkort.

Økonomistyrelsen har ved det forudgående udbud afløftet kundernes udbudsforpligtelser for de ydelser, som kontrakten om SKB/OBS omfatter.

Statsinstitutioner

Alle statsinstitutioner skal bruge SKB til alle deres ind- og udbetalinger.

Selvejende institutioner

Selvejende institutioner under staten skal modtage statslige tilskud på en konto i SKB, og selvejende institutioner, der benytter Statens Lønssystem, skal anvende SKB til lønudbetalingerne. Selvejende institutioners, herunder statsfinansierede selvejende institutioners, øvrige anvendelse af SKB aftales mellem den pågældende minister og Økonomistyrelsen, jf. regnskabsbekendtgørelsen. Der sondres ikke her mellem selvejende institutioner og statsfinansierede selvejende institutioner – det afgørende for den øvrige anvendelse af SKB er, hvad der er aftalt. Aftalen kan eventuelt fremgå af lov eller bekendtgørelse.

Kommuner og regioner

Kommuner og regioner skal bruge OBS til afregning af beløb mellem staten og kommunen eller regionen. Det omfatter blandt andet indbetaling af indeholdt A-skat, modtagelse af tilskud og visse refusioner. Tilsvarende gælder kommunernes andel af ydelser udbetalt af Udbetaling Danmark.

Kommuner og regioner gennemfører i udgangspunktet egne udbud af betalingsformidlingsydelser og anvender derefter deres egen kontrakt til deres øvrige ind- og udbetalinger. Imidlertid har kommuner og regioner mulighed for at anvende OBS til alle betalinger. I det seneste udbud er det dog alene Københavns Kommune, som har gjort brug af denne mulighed for udvidet anvendelse af OBS, og øvrige kommuner og regionerne kan dermed ikke under den nugældende kontrakt med Danske Bank udvide deres anvendelse af OBS, heller ikke efterfølgende.

1.3 Funktionalitet

SKB/OBS er i videst mulige omfang baseret på standardløsninger. Det betyder, at der under den nugældende kontrakt anvendes Danske Banks netbank til erhverv, Business Online, med de tilpasninger, som følger af udbuddet. Funktionaliteten er dermed i udgangspunktet den samme som for andre store virksomheder, og betalingerne gennemføres så vidt muligt på samme måde som på markedet.

Statens særlige behov er i udbuddet enten udvidet eller begrænset i forhold til, hvad en privat virksomhed normalt har behov for. Fx er de statslige regler om funktionsadskillelse rummet i den løsning, som stilles til rådighed i SKB, mens fx moduler til værdipapirer og valutahandel er fravalgt.

2. Ansvarsdeling mellem parterne

Afsnittet indeholder en beskrivelse af ansvarsfordelingen mellem institutionerne og Økonomistyrelsen.

Den generelle ansvarsdeling mellem Økonomistyrelsen, statslige og selvejende institutioner samt kommuner og regioner, der anvender SKB/OBS, er beskrevet i skemaet nedenfor.

Der er i den generelle ansvarsdeling ikke indarbejdet evt. opgavesplit og aftaler mellem institutioner og Statens Administration el evt. andre shared-service-centre/administrative fællesskaber.

Tabel 2.1
Skema over ansvarsdeling

Element	Økonomistyrelsen	Kunden
Produktstrategi	Fastlægger strategien for SKB/OBS i forhold til kontrakt, leverandør, ydelser, afgrænsning til andre kontrakter mv.	Har mulighed for at levere input til Økonomistyrelsens fastlæggelse af strategien.
Udvikling og vedligeholdelse	Har ansvar for at sikre, at leverandøren udvikler og vedligeholder SKB/OBS i.o.m. kontrakten. Har ansvar for at vurdere videreudviklingsønsker fra institutionerne, herunder om institutionen selv skal betale for ønsket. Har ansvar for eventuel bestilling og sikring af implementering og test.	Har ansvar for at give Økonomistyrelsen meddelelse, hvis institutionen oplever, at SKB/OBS ikke er tilstrækkeligt udviklet eller vedligeholdt. Har mulighed for at fremsætte videreudviklingsønsker til Økonomistyrelsens vurdering. Har ansvar for at medvirke til kravstilling, implementering og test af egne ønsker.
Dokumentation	Sikrer, at der i samarbejde med leverandøren udarbejdes detailvilkår med relevante underbilag.	N/A
Sikkerhed	Stiller de relevante krav til sikkerhed og sikrer gennem kontraktsstyringen, at leverandøren opfylder de til enhver tid værende krav og lovgivning, jf. kontrakten. Sikrer, at leverandøren opdaterer sikkerhed i tak med det til enhver tid værende trusselbillede. Indhenter årligt ledelses- og revisorerklæring fra leverandøren.	Har ansvar for egne processer og efterlevelse af statslige eller andre stedlig regler om betalingsforretninger i sin brug af SKB. Har ansvar for at give Økonomistyrelsen meddelelse om sikkerhedshændelser relateret til SKB/OBS.
Support	Sikrer, at leverandøren lever op til kontraktens bestemmelser om support, bl.a. på grundlag af rapportering og faste driftsmøder. Overvåger løbende, om supporten er tilstrækkelig.	Har ansvar for at give Økonomistyrelsen meddelelse, hvis institutionen oplever leverandørens support som utilstrækkelig.

Tabel 2.1
Skema over ansvarsdeling

Element	Økonomistyrelsen	Kunden
Uddannelse og vejledninger	Sikrer, at leverandøren lever op til bestemmelserne i kontrakten om uddannelse af brugere m.v. og om vejledning i brugen af leverandørens løsning. Har ansvar for tilstrækkelig vejledning vedrørende priser, forrentning samt om tilslutning, ændring og nedlæggelse af kontoforhold.	Har ansvar for at give Økonomistyrelsen meddelelse, hvis institutionen oplever leverandørens eller Økonomistyrelsens uddannelse og vejledninger som utilstrækkelig.
Drift	Sikrer, at leverandøren lever op til kontraktens bestemmelser om drift, herunder driftseffektivitet (oppe-tider) og rettelse af fejl på grundlag af leverandørens underretning og rapportering på faste driftsmøder.	Har ansvar for at give Økonomistyrelsen meddelelse, hvis institutionen oplever fejl eller driftsforstyrrelser, som ikke er rettet/adresseret af leverandøren fx på SKB/OBS-portalen.
Brugeradministration	Sikrer, at leverandøren lever op til kontraktens bestemmelser om brugeradministration.	Har ansvar for at oprette, ændre og slette samt øvrig brugeradministration ved korrekt anvendelse af leverandørens løsning hertil, herunder løbende kontrol og vedligeholdelse af tildelte rettigheder
Udbud	Varetager udbud, herunder krav til ydelser, sikkerhed og overholdelse af relevant lovgivning.	Har mulighed for at fremsætte ønsker til udbuddet, herunder krav til ydelser og implementeringsplan.

3. Dataansvar

Betalingsystemer nævnes i cirkulæreskrivelse om fælles dataansvar vedrørende Økonomistyrelsens fællesoffentlige systemer. Imidlertid er der for SKB/OBS ikke nogen databehandlerkonstruktion. Økonomistyrelsen har derfor ikke indgået og skal heller ikke indgå databehandleraftale med Danske Bank.

Cirkulæreskrivelse om fælles dataansvar forudsætter, at der er tale om en konstruktion efter artikel 26 i databeskyttelsesforordningen. Dette er imidlertid ikke tilfældet for SKB/OBS, som er en tjenesteydelseskontrakt indgået med en finansiel virksomhed, og hvor leverandøren, i det omfang denne behandler personoplysninger i forbindelse med opfyldelsen af kontrakten om SKB/OBS, i henhold til de persondataretlige regler er *dataansvarlig* i forhold til denne behandling og disse personoplysninger.

Det er således leverandøren, der afgør, til hvilke formål og med hvilke hjælpemidler, der behandles personoplysninger i forbindelse med leverandørens opfyldelse af kontrakten.

Leverandøren er på den baggrund ikke *databehandler* for Økonomistyrelsen eller for institutionerne.

Økonomistyrelsen behandler heller ikke nogen data i forbindelse med SKB/OBS og er heller ikke *databehandler* for institutionerne.

4. Servicemål og ydelsesbeskrivelse

Afsnittet indeholder servicemål for Økonomistyrelsens løsninger.

4.1 Servicemål

Økonomistyrelsen har i kontrakten med Danske Bank om SKB/OBS aftalt følgende servicemål for driftseffektivitet og tilgængelighed.

4.2 Tilgængelighed

SKB/OBS skal som minimum være tilgængeligt for institutionerne på alle bankdage i tidsrummet kl. 8.00-17.00. For spidsbelastningsdage – defineret som de tre sidste bankdage i en måned – skal systemet være tilgængeligt i tidsrummet kl. 8.00-18.00.

Driftseffektiviteten pr. måned skal være på mindst 98,0 % og pr. uge på mindst 92,0 %, beregnet ud fra den som minimum krævede tilgængelighed.

Danske Bank rapporterer driftseffektiviteten i form af opgørelser til Økonomistyrelsen med specifikation af datagrundlag for beregningen, herunder dato og klokkeslæt for evt. nedbrud samt redegørelse for fejlenes karakter og hvorledes disse er afhjulpet.

Rapporteringen drøftes på driftsmøderne mellem Økonomistyrelsen og Danske Bank. Dette sker sammen med opgørelser over konstaterede fejl og Danske Banks håndtering heraf

Det tilføjes, at SKB/OBS-netbanken er åben 24 timer i døgnet.

4.3 Driftsstatus

Danske Bank oplyser om driftsstatus på SKB/OBS-portalen og sender særskilt information herom til Økonomistyrelsen. Tilsvarende orienteres Økonomistyrelsen om fejl og håndtering heraf.

5. Nøglekontroller og tilhørende rapporter

Afsnittet beskriver nøglekontroller i SKB/OBS. Nøglekontroller defineres som de vigtigste kontroller til sikring af sikker og stabil drift, samt at der ikke foregår noget uønsket eller ulovligt.

Kontroller til sikring af stabil drift og forebyggelse af uønskede eller ulovlige hændelser sikres derfor af Danske Bank, der som finansiel virksomhed i forvejen er undergivet et strengt kontrolmiljø. Økonomistyrelsen har i udbuddet sikret, at leverandøren har den fornødne tilladelse og generelt lever op til både lovgivning og sikkerhedsmæssige krav.

I forhold til uønskede eller ulovlige forhold er institutionerne selv ansvarlige for, hvorledes de anvender SKB/OBS, herunder for brugerrettigheder. Derfor har Økonomistyrelsen i udbuddet sikret, at leverandøren giver adgang til faciliteter, som understøtter institutionernes kontrol. Det er, jf. ovenfor, ikke kontroller vedrørende driften af SKB/OBS, men understøttelse af afstemning og prokura-kontroller samt mulighed for dækningskontrol og forskellige former for maksima.

5.1 Beskrivelse af nøglekontroller

Understøttelse af bankafstemninger: Saldo i banken afstemmes med saldo i bogføringen (Navision Stat). Navision Stats automatiske Bankkontoafstemning anvendes til at afstemme bankkonti, hvor der indlæses kontopostfiler fra banken i bogføringssystemet (Navision Stat). Filer bestilles gennem Danske Bank Webservices.

Understøttelse af debetkorttransaktioner: Vejledning herom findes på SKB/OBS portalen:

[Gå til vejledning \(pdf\)](#)

Understøttelse af brugerkontrol: Det er muligt at trække en brugeroversigt i Business Online til brug for kontrol af, om der er grundlag for brugerrettighederne.

[Læs mere om brugeroversigter \(pdf\)](#)

Understøttelse af kontrol af udstedte debetkort: Det er muligt at bestille/trække en kortindehaverliste til brug for kontrol af, om der er grundlag for de udstedte kort.

[Læs mere om betalingskortmodulet i Business Online \(pdf\)](#)

6. Bruger- og rettighedsstyring

Formålet med administration af brugeradgang er at sikre adgang for autoriserede brugere og forhindre uautoriseret adgang til systemer. Dette afsnit beskriver, hvordan institutionerne har adgang til brugeradministration for den respektive løsning og informationer.

Økonomistyrelsen har i udbuddet stillet mindstekrav om, at den sikkerhedsløsning, som brugerne tilgår netbanken med, skal være NemID til Erhverv med stærk autentifikation (2 faktor) eller en sikkerhedsløsning med mindst tilsvarende sikkerhed, og at leverandøren skal vejlede institutionerne i anvendelsen af løsningen.

Danske Banks sikkerhedsløsning kaldes eSafeID.

[Læs mere om sikkerhed i Business Online her](#)

6.1 Beskrivelse af primære og sekundære brugere

I anvendelsen af SKB/OBS i Danske Bank er der 3 roller: Aftaleadministrator, brugeradministrator og bruger.

Oprettelsen af et nyt kontoforhold kan kun ske på anmodning fra Økonomistyrelsen. Den pågældende institution skal i den forbindelse oplyse om, hvem der som tegningsberettiget har prokura til at godkende en sådan oprettelse, vedkommende skal legitimere sig over for banken, og der skal gives visse oplysninger om institutionens brug af SKB/OBS.

Der skal i den forbindelse udpeges en aftaleadministrator. Herefter foregår den videre oprettelse af henholdsvis brugeradministratorer og brugere digitalt i et administratormodul i netbanken, jf. pkt. 6.2 nedenfor.

Læs mere om oprettelsen af ny institution som kontohaver i SKB/OBS, og om roller og rettigheder via nedenstående links:

[Ny Institution i SKB/OBS](#)

[Organisering af administration – roller og rettigheder](#)

6.2 Brugeradministration

Det er institutionerne, som giver de relevante medarbejdere adgang til institutionens konti i SKB/OBS. Brugeradministrationen foretages i et særskilt modul i Danske Banks netbank til SKB/OBS, Business Online. [Se vejledning \(pdf\)](#).

6.3 Særlige adgange

Medarbejdere i Økonomistyrelsen har ikke adgang til institutionernes netbankaftaler, men har via en særlig netbankaftale læseadgang til samtlige konti i SKB/OBS-systemet.

Denne adgang er begrænset til meget få medarbejdere og bruges i forbindelse med kontrol og særlige supporthenvendelser.

Medarbejdere hos leverandøren har, i det omfang det er nødvendigt til brug for levering af ydelserne under kontrakten, herunder supportydelser, adgang til kundernes konti.

6.4 Eksterne adgange

Institutionerne kan give eksterne, fx en selvejende institutions revisor, læseadgang til institutionens konti.

6.5 Leverandørstyring

Økonomistyrelsen varetager leverandørstyring af kontrakten om SKB/OBS. Dette sker som led i en løbende kontakt med Danske Bank om opståede spørgsmål, herunder fejl, ved indhentning og behandling af årlige ledelses- og revisorerklæringer og ved afholdelse af faste driftsmøder.

6.6 Vejledninger, rolle/rettighedsbeskrivelser og blanketter

Institutionerne har på SKB/OBS portalen hos Danske Bank adgang til vejledninger m.v., herunder om roller, jf. afsnit 6.1 ovenfor.

[Gå til vejledninger](#)

Økonomistyrelsens hjemmeside indeholder oplysninger om priser og forretning samt visse overordnede retningslinjer for anvendelsen af SKB/OBS.

[Gå til Økonomistyrelsens side om SKB/OBS](#)

Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning (ØAV) indeholder retningslinjer for statslig betalingsformidling, herunder om SKB/OBS

[Læs mere om betaling i ØAV på oes.dk](#)

7. Forretningsnødplaner

Afsnittet beskriver forretningsnødplaner for de mest kritiske opgaver i SKB/OBS. Forretningsnødplanerne kan følges, hvis det ikke er muligt at arbejde normalt i systemerne, fordi de er utilgængelige i længere tid.

7.1 Forretningsnødplaner

Økonomistyrelsen vil i tilfælde af, at SKB/OBS er utilgængelig i længere tid, orientere institutionerne om, hvorledes der skal forholdes med hensyn til de mest kritiske betalinger.

7.2 Lokale nødplaner

Institutionerne skal i udgangspunktet ikke iværksætte egne nødplaner.

7.3 Driftsstatus

Danske Bank vil meddele driftsstatus på SKB/OBS-portalen.

oes.dk